

117

**

M. BODULIĆ

l

KORČULA

Cijena 3 Dinara.

Naklada konsorcija „Narodne Svijesti“
Dubrovnik 1922.

**

DUBROVAČKA PAROBRODSKA PLOVIDBA

Akcijonarno društvo — Dubrovnik

Glavnica Kr. 16,000.000.—

Društ. sjedište : Čingrija 401 Brzjavi : Ragusea-Dubrovnik

Teretni parobrodi: „Bosanka“ T 6200, „Daksa“ T 7500,
„Dubac“ T 4800, „Dubravka“ T 6500, „Lapađ“
T 4400, „Napried“ T 2400, „Pracat“ T 3500,
„Srebreno“ 5700, „Srgj“ 6300.

Putničko - teretni parobrodi : „Lovrjenac“ T 1000,
„Petka“ T 500, „Zaton“ T 500.

VOZNI RED

Brza sedmična pruga Trst-Split-Korčula-Gruž i natrag
Sedmična pruga Split-Hvar-Velaluka-Korčula-Trstenik-
Gruž-Dubrovnik - Cavtat - Hercegnovi-Tivat-Kamenari-
Risan-Kotor-Zelenika-Budva-Bar i natrag.

Sedmična pruga Gruž-Bari (Italija).

Posebni vozni red i sve druge informacije dobivaju
se kod svih društvenih agencija.

Prevozne cijene vrlo umjerene.

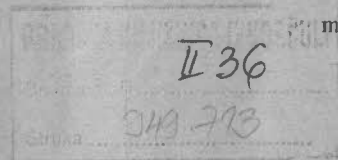
KORČULA

Kratak izvadak iz povijesti grada Korčule
na istoimenom otoku.

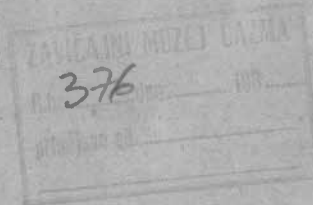
Napisao

Dn. MAŠO BODULIĆ

mitronosni opat.

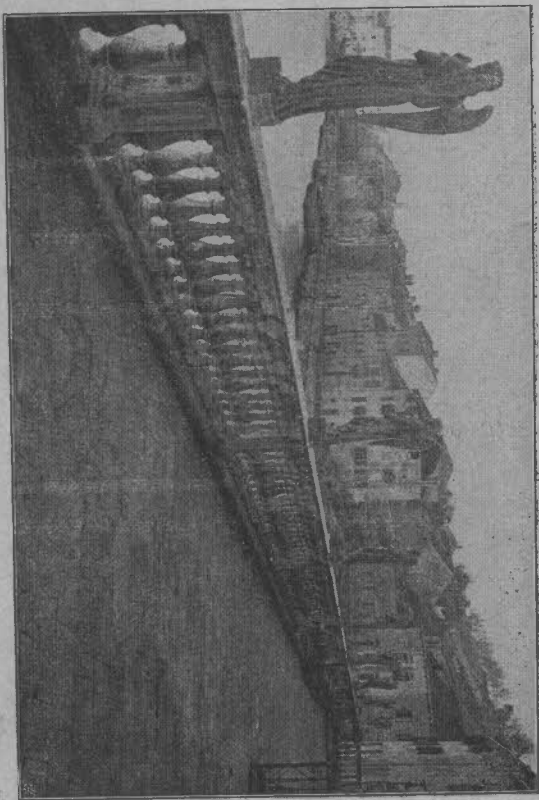
Preštampano iz „Narodne Svijesti“.

Dubrovnik 1922.

Brzotiskom Dubrovačke Hrvatske Tiskare.

Pogled na predgrađe sa terase zavoda Anđelja Čuvara.

Opaska.

Uza sve nastojanje izdavači nijesu mogli dobiti drugih klišeja, da djelo ovog puta izide bolje ilustrovano.

O postanku grada Korčule

na istoimenom otoku, koji se latinski zove »Corcyra-Nigra«, grčki »Korkyra melaina« (crn radi svojih negdašnjih gustih šuma), a talijanski »Curzola«, nemamo pouzdanih povjesničkih podataka. Kao što su se svi starinski gradovi dičili, da su bili utemeljeni od kakova junaka, tako predaja veli o Korčuli, da ju je utemeljio trojanac Antenor. Neki povjesničari kažu, da je bila naseobina Feničanâ. a drugi Liburnâ. Povjesnički je priznato samo to, da su prvi stanovnici ovoga otoka bili Grci i da je pučki jezik na cijelom otoku bio grčki sve do polovice XI. vijeka. To nam potvrđuje grčki natpis nagjen prošloga vijeka u mjestu »Koludrt«, gdje je sada grobište mjesta Lumbarde. Ovaj se spomenik čuva sada u Narod. Muzeju u Zagrebu kao najstariji spomenik tog muzeja. Godine 168. prije Isukrsta dogje Korčula pod rimsku vlast, ali pod carem Oktavijanom bi gotovo uništena, jer jedan dio njezinih stanovnika skupa sa onim bližnjeg otoka Mljeta kano gusari pljačkahu rimske brodove. Prigodom diobe rimskoga carstva Korčula potpade pod istočni dio carstva (t. j. Carigrada), a jer bijaše daleko od središta državne vlasti, uživala je poput ostalih dalmatinskih otoka neku vrst neodvisnosti. Desetoga vijeka dogoše Slaveni sa kopna blizu rijeke Neretve na ovaj otok, isprva u malom broju, kasnije sve to više, te se je hr-

vatski jezik tako brzo raširio, da u XII. vijeku ne bijaše više traga grčkom jeziku na otoku. Dolaskom Slavena nalazimo prve tragove kršćanstva, a g. 1300 dobila je Korčula svoga prvoga biskupa, te se je biskupija uzdržala sve do g. 1830. kada je bila pridružena dubrovačkoj, a g. 1876. dobila je opatiju.

God. 998. Mlečići zauzeše otok pod duždom Petrom Orseolom; god. 1100. dogoše Genovežani, koji predobiše Mlečiće. Ali 29 godina kasnije bila je ponovno Korčula osvojena za Mletačku Republiku od Popona Zorzi, korčulanskoga vlastelina, te Republika u znak harnosti dade ovoj porodici upravu grada pod svojim pokroviteljstvom. Po Poponovoj smrti njegovi nasljednici vladali su strogo, radi čega se gragjani podigoše proti njima, te dobiše potpunu unutrašnju autonomiju. Od tog doba imamo korčulanski Pravilnik (Statut), naime od g. 1214; to je jedan od nastarijih i najznamenitiji u Dalmaciji (tiskan u Mlecima g. 1643). God. 1358. ustupi republika mletačka Korčulu ugarsko-hrvatskom kralju Ljudevitu; ti su kraljevi držali svoga kneza (»conte« kako se spominje u ispravama) na Korčuli, a g. 1414. dubrovačka republika, obveže se na godišnji danak ugarsko-hrvatskom kralju i zauzme upravu Korčule. Pošto je postupala vrlo strogo sa gragjanima, ovi se podigoše proti njoj, te se g. 1420. oslobodiše, a videći pak da se sami ne mogu uzdržati, predadoše se na 24. aprila pomenute godine svojevrijedno mletačkoj republici, uvjetom da im bude uzdržana unutrašnja autonomija, kakovu su otprije uživali. Korčula ostade u mletačkoj vlasti sve do pada te republike (1797). Od toga doba do g. 1815. izmjenilo se je u Korčuli šest raznih država na vlasti; najprije Austrija, zatim Francuska, Ruska, ponovno

Francuska, Engleska, te uslijed bečkog mira Austrija na 19. jula 1815. zauzme Korčulu sve do sloma (29. oktobra 1918). Na 5. novembra 1918. započne trideset-mjesečna talijanska okupacija Korčule, a na 19. aprila 1921. uslijed rapalskog ugovora od 12. novembra 1920. ugje u Korčulu vojska države Srba, Hrvata i Slovenaca, te je grad kao i cijeli otok konačno pripojen majci Jugoslaviji.

Korčulani se odlikovaše u dvjema prigodama, naime god. 1483. proti Fridriku Aragonskomu, a još više g. 1571. proti Uluz-Ali potkralju Algirskom, koji je bio doplovio velikim brodovljem do gradskih zidina. Korčulani svojim junaštvom, dapače iste ženske oboružane i preobučene na mušku pod vodstvom braće Ružića i uz božju pomoć odbiše navale svojih neprijatelja, te ovi zapališe crkvu i samostan svetoga Nikole na zapadnoj strani grada i odalečiše se na 15. augusta iz gradske luke.

Znamenitosti grada Korčule.

Korčula premda malo mjesto i prostorom i stanovništvom, posjeduje ipak prilično lijepih starinskih umjetnina i gragjevina kao malo koje drugo mjesto.

1). Između ovih prvo mjesto zauzima »*Opatka crkva sv. Marka*«. Sagragjena XIII. vijeka na tri broda u romanskom slogu pomješana sa gotskim; zvonik je bio kasnije podignut, naime godine 1440., a današnju kapelu sv. Roka sagradiše gragjani g. 1572. kao zavjet, kad je prestala strašna kuga. I ako je crkva ovom kapelom zadobila u prostoru, pretrpjela je ipak na svom prvotnom slogu. U ovoj crkvi spomena su vrijedni slijedeći predmeti:

a) Veliki prozor u obliku ruže na pročelju crkve.

b) Veličanstvena tribuna povrh glavnoga oltara sa svojim majstorski izvedenim glavicama, kao takogjer glavice ostalih stupova u velikom brodu crkve.

c) Krasna vrata Sakristije u gotskom slogu (gornji je dio vas u jednoj komadu).

d) Slika iza velikog oltara Tintoretove škole XVI. v.

e) Slika na otaru sv. Trojstva djelo Bassanovo (Jacobo de Ponte XVI. vijeka).

f) Slika na oltaru Gospe od Karmena slikara Ridolfi (mletačka škola XVII. v.).

g) Znamenita slika Muranove škole XIV. v. (sada se čuva u bližnjoj crkvi sv. Petra).

i) Drveni kip Blažene Gospe povrh oltara sv. Roka (radnja Florentiska XIV. vijeka). Među crkvenim odijelima znamenito je misno odijelo sa dvjema dalmatikama od crvenog baršuna, bizantinska radnja XIV. stoljeća, zatim zlatni kalež, rijedak eksemplar dalmatinske rezbarije XVII. v. i drugi srebrni kalež sa srebrnim Spasiteljem u njemu (majstorska mletačka radnja XVIII. v.).

2). Ispred crkve na trgu sv. Marka nalazi se *kuća izumrle porodice Ismaelli*, to je jedna od najbolje uzdržanih starih palača; na ovoj kući znamenit je »bal-kon« i prozori, te unutrašnji dvor.

3). Na trgu je *kameniti stup*, podignut g. 1515. na kojemu su uklesani grbovi mletačke republike (lav), ondašnjega dužda Loredana (tri ruže) i gradskoga kneza Giustiniani (orao); na ovom stupu vijala se zastava mletačke republike.

4). Na pročelju »*kućišta Arneri*« sa strane ulice znameniti su gotički prozori mnogo nalični prozorima Palače u Mlecima u Velikom Konalu prozване »La ca d' oro.

5). *Kucalo na vratima*, vlasnost porodice Arneri, doneseno u XVII. vijeku sa otoka Kandije, a to što su se neki članovi ove porodice hrabro borili proti Turcima. Kucalo je od mjeda majstorski izdijelano.

6). *Loža* »na Strossmajerovoj obali« sagrađena XVI. vijeka; odatle su se puku javljale naredbe vlasti i proglasivale osude.

7). *Dva obeliska* na podnožju kamenitoga mosta na istoj obali podignuta na čast gradskih knezova Paskaligo i Telani XVI. vijeka.

8). *Prizemlje općinske zgrade* (sagrađeno g. 1520.) bijaše kneževa kancelarija, dočim je gornji dio zgrade, današnji općinski ured, bio dograđen stoprv g. 1866.

9). *Mali trg pred općinom*, to je bio prvi trg popločan u gradu i uređen g. 1569.; na njemu je podignut krasan kameniti stup sa lavom na čast gradskoga kneza Michieli.

10). *Gradska vrata sa strane istoka* na istomu trgu podignuta sa unutrašnje strane grada god. 1650. pod knezom Balbi na počast »Leonarda Foscola«, koji je bio opći namjesnik Mletačke Dalmacije sa odnosnim latinskim natpisom o njegovim pobjedama proti Turcima u zagorskom dijelu Dalmacije, dočim je kula, na kojoj su naslonjena ta vrata, mnogo starija; to je bio prvi toranj sagrađen od starih Korčulana pod ugarsko-hrvatskom upravom za obranu grada u XV. vijeku.

11). *Četiri tornja ili kule okolo grada*, sagrađene od god. 1485-1500. od istih gragjana dozvolom mletačke vlade na obranu mjesta. Prva je kod gragjansko-pučke škole nazvana »Balbi«, druga kod zgrade Poglavarstva nazvana »Barbarigo«, treća kod kuće Portolan nazvana »Tiepolo«, a četvrta kod crkve Svih Svetih

nazvala »Cappello« na čast ondašnjih mletačkih knezova u Korčuli; gornji dio ove zadnje kule bio je oboren prigodom rušenja gradskih zidina god. 1876.

12). Kuća bivše obitelji »Medin«, a sada je u njoj privatna škola talijanska, bijaše kuća, u kojoj se je rodio XVII. vijeka i u kojoj je stanovao najveći korčulanski pjesnik Petar Kanavelić. Njegovo je glavno djelo epos »Sveti Ivan Trogirski« i druge mnogobrojne pjesme i satire. Sve je to napisano lijepim književnim jezikom, te će do malo Jugoslavenska Akademija u Zagrebu štampati pod vještom upravom sveuč. prof. Dra. Körbera.

13). Današnji vrt »*Smrkinić*« sa istočne strane grada bijaše Arsenal mletačke republike.

14). Zgrada, u kojoj je sada smještena *pučka škola* (popravljen u ovo zadnje doba), bijaše skladište pšenice za gragjane pod mlet. republikom, a današnja *gragjanska škola* bijaše nekoć polača, u kojoj je stanovao gradski knez.

15). Razorene kuće bez krova (nazvane »*kučišta*«), koje se nalaze u velikom broju u gradu, jesu zgrade, što su bile uslijed kuge, koja je dvaput strašno harala, naime g. 1529. i 1571. u Korčuli, promišljeno sažgane, da se zapriječi okuženje grada. U ono doba oganj bijaše jedino sredstvo raskuživanja. — Čita se u gradskim ljetopisima, da je Korčula prije kuge brojila 6.000 duša.

16). *Crkva sv. Mihovila* kod istočnih gradskih vrata bila je sagrađena god. 1603. i predana odmah novoustanovljenoj bratovštini Bl. Gospe od Pojasa. Na velikom mramornom oltaru nahodi se krasna slika Gospe slikara Majotta (mletačka škola XVIII. v.), a stoprv prošlog vijeka bi dodijeljena crkvi kapela iste Gospe.

17). *Crkvice sv. Antuna* na istočnom brežuljku sa krasnim vidikom sagrađena je g. 1420. a do nje i kuća za nadarbenika u istoj godini. — U toj crkvi god. 1702. bi ukopan korčulanski biskup Nikola Španić, a šest godina kasnije, naime 1708. polag njegove oporučne odredbe biše usagjeni oni velebitni čempresi, koji još i sada sačinjavaju krasnu »allée« sa 102 kamenite stepenice do crkve.

18). *Crkva Svih Svetih*, sagrađena početkom XIV. vijeka i predana odmah (1306) novoustanovljenoj bratovštini »Dobre smrti«. Ova je bratovština bila dužna, da se brine za ukop svih gragjana bez razlike, dok se nijesu ustanovile u XVII. v. druge dvije bratovštine (sv. Roka i sv. Mihovila ili blažene Gospe od Pojasa). Plafon crkve Svih Svetih pun je lijepih slikarija, a najznamenitija je slika obraćenje sv. Pavla na ogradu, kojom se ulazi u sakristiju. Ostale su slike u ovoj crkvi na žalost bile pokvarene prošloga vijeka od jednog domaćeg nadrislikara. U ovoj su crkvi dva grčka propeća, jedno je od ovih glasovito, jer označuje prelaz od slikarije na rezbariju. U dvorani, koja služi za sakristiju, ima raznih grčkih slika uzetih u grčkim crkvama u Kandiji XVI. vijeka, kada su se neki Korčulani skupa sa Mlečićima borili proti Turcima. Iza velikog oltara glasovita je slika raznih svetaca muranske škole XIV. vijeka; na istomu je oltaru drveni kip Gospe i mrtvoga sina sa svim znakovima Njegove Muke (lijepa grupa pod imenom »La pietà« dobavljena u Mlecima XVIII. vijeka.).

19) *Razni grbovi* od kamena, radnje vrijednih korčulanskih kamenara. Kamenarski je zanat uvijek cvao u Korčuli. Znameniti su grbovi obitelji »knezova Ismaelli« povrhu vrata staroga Zakloništa u ulici »Is-

maelli«, zatim grb obitelji »Miloš« na kutu drugoga poda na trgu sv. Marka, grb obitelji Baničević (Banišio) sada kuća Denoble u ulici sv. Roka, te *dva krasna prozora*, koja se čuvaju u pridvorju općin. dvora.

20). *Povjesni spomenik maloga trga u obliku polukruga* nalazi se u varošu na istočnoj strani grada, sagrađen je od engleskog gradskog zapovjednika Petra Loven-a godine 1815., a gragjani u znak harnosti njegovog zauzimanja za gradske potrebe i rad slobode, koju su tada uživali, postaviše odnoshi latinski natpis na dvjema piramidama.

21). *Crkva sv. Nikole sa dominikanskim manastrom* nalazi se na zapadnoj strani grada; u početku je crkva bila sagrađena na jednom samom brodu sa manastrom godine 1501, pod knezom Ivanom Delfinom. God. 1571. Turci su izgorili gotovo svu crkvu i samostan, ali dvije godine kasnije biše popravljeni, a god. 1665. bio je nadodan crkvi drugi brod sa istočne strane. U toj crkvi nalazi se krasan oltar od kararskoga mramora podignut od gragjana i na njemu slika grčke Gospe, prama kojoj su stari Korčulani gojili osobitu pobožnost. U istoj je crkvi na oltaru sv. Petra Muč. slika toga sveca, koja je sada jedina i baš lijepa kopija Ticianove istoimene slike, koja je izgorjela prošloga vijeka u crkvi »San Giovanni e Paolo« u Mlecima.

22). Na otočiću »Badija« poznatom pod imenom »Otok« 25 časa udaljenom od grada lagjom na ubavom položaju, obranjenom od vjetrova sa bujnom vegetacijom, nalazi se crkva sa franjevačkim samostanom. Taj bi otok veoma zgodan bio za kakav sanatorij ili još bolje za zavod, gdje bi se oporavljali nemoćnici ili slaba djeca kao rijetko drugovdje. Otočić darovaše

gragjani godine 1394. Franjevcima. Na njemu je prostrana crkva sagrađena godine 1450., a kapela sv. Križa sa svojim veličanstvenim mramorskim oltarom pridružena crkvi podignuta je godine 1769. U toj se kapeli čuva čudotvorno veliko drveno Propeće, što su ga po svoj prilici donijeli Franjevci iz Bosne poslije bitke na Kosovu; glava je pravo remek-djelo rezbarije. Prema raznom položaju, s kojega se gleda, lice Spasiteljevo mijenja oblike. Samostan pridružen crkvi bio je godine 1907. dosta proširen, te je sada velebna zgrada, koja je odregjena za gimnaziju. Znamenita je radnja klaustar sa svojim krasnim stupovima i glavicama u gotskom slogu XVI. vijeka. U biblioteci se čuvaju mnoga inkunabula (starinski rukopisi i pergamene osobite vrijednosti) i razno oružje oteto Katalanima i vojnicima Uluz-Ali godine 1571.

23). Drugi je znameniti otočić udaljen 10 časa lagjom od Badije *Vrnik*, poznat još za vremena Rimljana, gdje su bili kamenolomi na glasu, kakvih nema u Dalmaciji glede vrsti kamena po priznanju najvećega dalmatinskoga povjesničara »trogiranina Lucija«. Još u XVI. vijeku imali su radnici na Vrniku neku vrst kamenarske bratovštine sa svojim Pravilnikom. Kamenje iz Vrnika išlo je i ide još i danas svuda po Dalmaciji, a prije se je mnogo izvozilo i na daleki istok. U samom Carigradu imamo kuća sagrađenih vrničkim kamenom, a u Dalmaciji više monumentalnih zgrada, lijepih nadgrobnihi spomenika, koji po finoj vrsti toga kamena izgledaju da su mramorni.

24.) Na Korčuli se nalaze veliki i glasoviti *dalmatinski škver* (»kobaš«), gdje se i danas grade uzorne lagje za privatne osobe i za razna društva. Jednom su se gradili ovdje veliki trgovački brodovi na jedra

kao i elegantni čamci za ratnu mornaricu bivše Austro-Ugarske Monarhije. Škveri i kamenolomi bijahu od starine dva najglavnija vrela dobiti i dva najbolje razvijena obrta pučanstva grada Korčule.

* * *

Za strance je vrijedno da se ovdje zabilježi još slijedeće: Korčula (grad) broji 2000 stanovnika, sjedište je svih kotarskih vlasti, ima pučku i gragjansku mušku i žensku školu, zanatsku državnu školu, zavod Svetih Angjela Čuvara (Internat sa školom za odrasle djevojčice), općinsku glazbu, pjevačko društvo sv. Cecilije, filijalku Jadranske banke, lijepe, duge, proste od gliba i praha, a donekle hladom snabdjevene šetnje na zapadnoj i na istočnoj strani grada; ubav i borovima te drugim zelenilom bogat gradski „park Hober“, 10 časa daleko od grada. Na uspomenu Kraljeva vjenčanja 8. juna 1922. prozvan je »Bašća Kralja Aleksandra«. Sa platea ovoga parka uživa se krasan pogled na čarobnu okolicu i na mnoštvo malenih razasutih otočića, na poluotok Pelješac i na korčulanski kôno. Grad je prikladna stacija za ljetna kupanja, osobito u bližnjem mjestu Lumbardi, koja je udaljena jedan sat hoda po lijepom putu; u Lumbardi je tlo pržinasto i na kopnu i na moru, te veoma zgodno za kupanje. Mjesto ima 1.400 duša, podneblje je kao uopće cijeloga otoka vrlo ugodno, zimi umjeren studen, a ljeti nema velikih vrućina. Ovo je selo na glasu radi svoga izvrsnoga bjelog vina nazvanog „Grk“. Ima vrela žive vode u mjestu „Krmača“ (voda veoma lagana i zdrava).

Drugo je mjesto *Žrnovo*, udaljeno samo pô sata hoda od grada sa južne strane sa 2.000 duša, zgodno

je za zimske šetnje novim kolnim putem, sa kojega se uživa takogjer lijepi vidik.

Na otoku je ukupno 9 mjesta — sve sami katolici; svako mjesto ima svoju posebnu župu i pučku školu za muške i za ženske i osim Lunbarde sva su ostala mjesta prama zapadu na cesti, koja vodi iz grada do Veleluke. Prvo je mjesto poslije *Žrnova* *Pupnat* (10 klm od grada) sa 900 stan. sa svojom lijepom župnom crkvom na tri broda od XVII. vijeka. Dva kilometra još prama zapadu (a 12 klm. od grada) pri moru je mjesto *Račišće* sa 1.050 stan. Žitelji njegovi dogjoše iz Primorja kraj Neretve koncem XVII. vijeka privolom Mletačke Republike, a gradsko Vijeće odredi im današnju luku; Račiščani su na glasu kao valjani pomorci; u ovo zadnje doba (1906) sagradiše udobnu i lijepu župnu crkvu. — Za *Pupnatom* dolazi mjesto *Čara* (17 klm od grada) sa 770 stan. U župnoj crkvi sagrađenoj XVI. v. nalazi se znamenita slika Bassana (Jacobo de Ponte) »Isus se iskazuje Apostolima.« U tomu je mjestu i zavjetna kapela Bl. Gospe, koja se spominje u jednom ugovoru još g. 1393., a poznata sada pod imenom „Gospa Čarskog Polja“, kamo dolaze hodočasnici sa cijeloga otoka svake godine, osobito na 25 jula i na Malu Gospu. — Udaljeno 3 klm. od Čare je starinsko mjesto *Smokvica* sa 1.050 stanovnika. Najljepša polja na otoku pripadaju tomu mjestu. Proizvaga izvrsno crno i bijelo vino i bogato je raznim voćem. Sa podnevne strane ima lijepo pristanište Brnu.

Najveće mjesto na otoku je varoš *Blato* udaljeno 36 klm od grada sa preko 8.000 stanovnika. Blato je sjedište Općine i Suda; osim pučke ima i gragjansku mješovitu školu. Najznamenitija starinska gragjevina je

Loža sagragjena g. 1496, a preuregjena g. 1700. sa lijepih 16 stupova; trg, na kojem je loža, bio je uregjen g. 1789. i iste godine sagragjen zvonik Plebanske Crkve Svih Svetih. U toj crkvi sagragjenoj XIV. vijeka znamenita je slika »Svih Svetih«, radnja mletačke škole XVII. vijeka, kao takogjer kapela sa lijepim oltarom svete Vinčence sagragjen g. 1795. Tijelo ove svete bilo je tada preneseno iz rimskih katakomba pod korčulanskim Biskupom Josipom Kosorić, dočim tijelo sv. Todora bilo je preneseno iz istih katakomba u Korčulu otprije, naime godine 1735. od kočulanskoga Biskupa Vicka Kosovića.

Od Blata po prilici 4 klm udaljeno je najnovije mjesto otoka *Velaluka* pri moru sa 4.500 stanovnika i sa posebnom općinom. Otrag 150 g. bijaše u njemu sasvim malo kuća, većinom blatskih magazaa; sačinjavaše sa Blatom istu župu; mnoge obitelji iz raznih mjesta Dalmacije, a najviše iz Blata naseliše se tu prošloga vijeka, te mjesto napreduje kao malo koje drugo u pokrajini. Ima krasnu zgradu za svoje škole; najljepšu i najudobniju u cijelom kotaru.

Sa sjeverne strane grada Korčule prostire se poluotok *Pelješac* sa tri ubava mjestanca na moru: *Orebići, Kučište i Viganj*. Povrh istih uzdiže se brdo (visoko 914 m.) sa vrhom svetoga Ilje, koji dominira prema istoku sve do Vratnika a lijepo se vidi Neretvanska okolica, Makarsko Primorje, otoci Mljet, Korčula, Hvar, Vis, Lastovo i Brač. Na pelješkoj je rivieri vegetacija bujna: čedri, naranče, limuni, paome i cvijeće svake vrsti cvjetaju usred najljucije zime kao malo drugodje. Mjesto Kučište veoma je zgodna stacija za nemoćnike zimi, gdje se ne čuje nikakav vjetar, a mjesto je izloženo suncu cijeli dan. Na Pelješcu je živa voda. U Korčuli pristaje dostatan broj parobroda

svih društava, ima i brzih pruga iz Trsta, Bakra i Italije, tako isto i za saobraćaj sa okolicom.

Na najljepšem položaju grada, na Strossmajerovoj obali, nalazi se krasan i udoban »Hotel de la Ville« sa restaurantom i kafanom, 27 mobiliranih soba, od kojih one sa strane obale imadu krasan pogled na luku; pred Hotelom je prostrana terasa. Tu je i pristanište svih parobroda. Osim ovoga Hotela ima u mjestu i drugih manjih gostiona za strance, kao takogjer i mobiliranih soba kod privatnih kuća za putnike.

HOTEL de la VILLE

KORČULA

Krasnim pogledom na
more, moderno uređene
sobe, izvrsna kuhinja.

Na zahtjev šalju se cijene pensiona.

**Dolazak i odlazak željezničkih vlakova sa
gruške stanice:** vlakovi dolaze 6¹⁵ i 21²⁰ sati; a
odlaze 7³⁰ i 20²⁵.

JADRAN

NAKLADNA KNJIŽARA-PAPIRNICA
TISKARA I KNJIGOVEŽNICA

DUBROVNIK

Placa kralja Petra

VELIKI IZBOR DOMAĆE I STRANE LITERATURE. — NABAVLJA KNJIGE MA GDJE OGLAŠENE. — VELIKA VLASTITA NAKLADA. POPIS KNJIGA ŠALJEMO SVAKOME NA ZAHTJEV BADAVA.

MODNI ŽURNALI — REVIJE — ILUSTROVANI LISTOVI.

RAZGLEDNICE UMJETNIČKE, DUBROVAČKE I CIJELE DALMACIJE, VLASTITE I TUĐE NAKLADE.

MILJENKO TEDESCHI

KORČULA

TRGOVINA MANUFAKTURNE I POMODNE ROBE.

Slastičarnica i Tvornica Bisquita

Velika zaliha finih

VINIJA I LIKERA

stranih i domaćih dezertnih
BONBONA i KONFEKTA.

Prima naručbe :

TORATA za pirove i t. d.

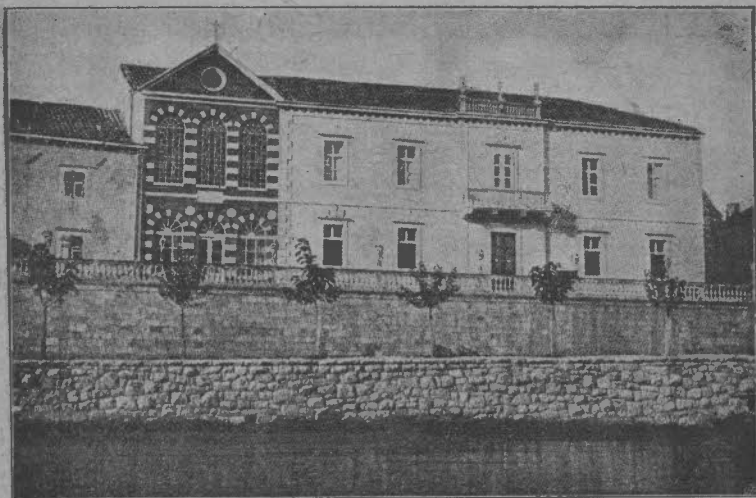
ŽIVKO ŠIKIĆ - Dubrovnik

Filip Stanić

PEKARNA

TRGOVINA ŽIVEŽNIH NAMIRNICA,
— KOLONIJALA I DELIKATESA. —

KORČULA

Zavod Svetih Angjela Čuvara u KORČULI

— Utemeljen godine 1905. —

U zavodu postoji dječje zabavište, pučka i građanska ženska škola, obe sa pravom javnosti. — Osim propisanih učevnih predmeta uči se još šivanje, kuhanje i uopće kućanstvo eda djevojčice postanu valjane domaćice. — Napose uči se glasovir, francuski i njemački.

U internatu ima mjesta za

60 GOJENICA.

Mjesečno se plaća 400 dinara. — Zavod je na najljepšem položaju i na čistom morskom zraku.

VICKO N. SESSA, brodograditelj

KORČULA

*RADNJA SOLIDNA — CIJENE UMJEREME
ŠALJE NA ZAHTJEV NACRTE.*

VICE CAPURSO I SQUICCIAMARRO DUBROVNIK

Telefon 93

FILIJALA GRUŽ Brzjavi: Capomaro

Trgovina na veliko : kolonijala, južnog voća i manifakture. Vlastita radnja za pakovanje naranača i limuna u Siciliji.

**Sedmično stizava transport iz
Sicilije sa narančama i limunima**

UVOZ — IZVOZ

Cijene umjerene !

Posluga brza i tačna !

Brijačnica Ivo Lozica Korčula

PRODAJA

SVAKOVRŠNE

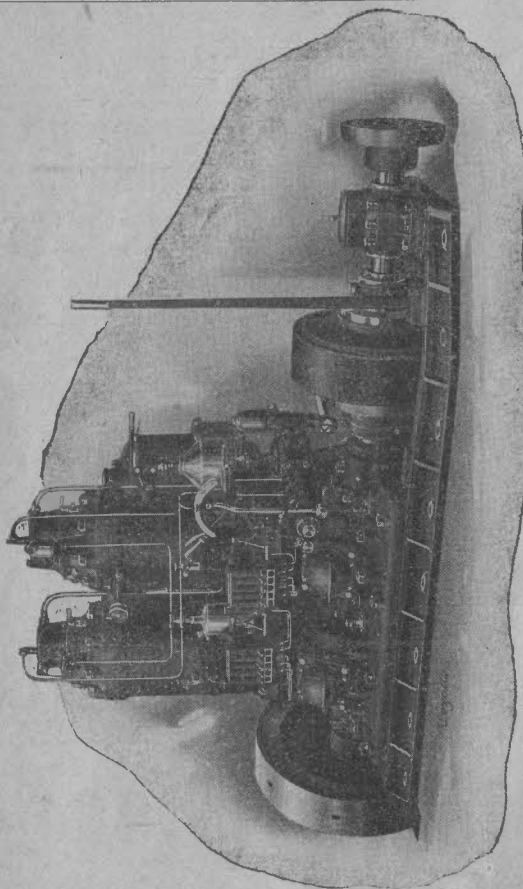
PARFUMERIJE.

MORSKO KUPALIŠTE I.og reda u Korčuli

Ubava lučica gornjeg varoša na istoku grada. Divan pogled na pelješki poluotok, bližnje lučice i otočiće. Kabine udobne uz čistu morskou obalu iz sitnoga žala. Pržina ogragjena za cjelodnevno sunčanje, zaklonjeno od vjetra. — Park borovih stabala, na potpuno čistom zraku. — Cijene umjerene.

Vlastnik Baldo Verzotti.

Glavoviti i poznati švedski motori na naftu

SKANDIA

najkorisniji i najbolji za motorne čamce. teretne brodove kao i za sva industrijska poduzeća.

GLAVNO ZASTUPSTVO ZA JUGOSLAVIJU

RUDOLF GATTI — Korčula

(preuzima i namještaj istih prama zahtjevu).

IVO P. TEDESCHI — Korčula

Veliki izbor gotovih MUŠKIH ODIJELA
OD PRAVIH ČEŠKIH I ENGLEŠKIH TKANINA.

Cijene najumjerenije!

SKLADIŠTE POKUĆSTVA

sa vlastitom tapetarskom radionicom

N. PERIŠIĆ - Dubrovnik

Prodaja spavaćih soba, trpezarija (tinela), gvozd-
denih i drvenih kreveta, burala, slika i ogledala,
te dječjih športskih kolica (karoca), putnih kov-
čega iz pletiva i kože (valiža) itd.

Aleksandrova ul. 500.

Cijene sasma povoljne.

Mihovil Depolo
brodograditelj **Korčula**

SPECIJALISTA ZA FINE RADNJE

Cijene umjerene. — šalje na zahtjev nacрте.

BANKA I MJENJAČNICA ŠUTIĆ, KALDOR & GRBIĆ

Telefon broj 87. DUBROVNIK Podružnica Gruž

Ovlašteni prodavači srećaka rezredne lutrije
Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca.

Obavlja sve bankovne transakcije
najpovoljnije. Obavlja isplate na svim
tržištima. Kupuje i prodaje valute,
dionice i vrijednosne papire.

Burzovne naloge obavlja od-
mah, uz NAJPOVOLJNIJE
U V J E T E.

Prvoklasna kavana „Dubravka“

Dubrovnik — na Brsaljama (Pile)

Telefon 50.

GLAVNO STJECIŠTE
STRANE I DOMAĆE
PUBLIKE. VELIKI BROJ
NOVINA I ČASOPISA
U SVIM JEZICIMA.
DNEVNO KONCERAT
PRVOKLASNIH
UMJETNIKA!

Vlasnici: BRAČA IVANOVIĆ
Upravitelj: VLATKO IVEKOVIĆ

Božo Tedeschi — Korčula

VELIKO SKLADIŠTE SVA-
— KOVRSNIH CIPELA I —
GOTOVOG RUBLJA.

SLAVENSKA BANKA

D. D. ZAGREB

filijala DUBROVNIK

Uplaćena Dionička Glavnica 150 milijona.
Javna pričuva 50 milijona.

FILIJALE: Beograd, B.elovar, Brod n/S, Celje,
Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Murska Subota,
Osijek, Sombor, Sušak, Šabac, Šibe-
nik, Velikovec, Vršac, Monoštor,
Rogatačka Slatina, Škofja Loka.

AGENCIJA: Buenos - Aires, (Argentina.)

AFILIJACIJE: Budapest, Balkan Bank R.T. Split,
Jugoslavenska Industrijska Banka.
Wien Bankhaus M. R. Alexander.

AMERIKANSKI ODIO Zagreb Preradovićeveg trg b. 6
u vezi sa prvorazrednim novčanim zavodima Sjev. Amerike

ULOŠKE UKAMAĆUJE NAJPOVOLJNIJE.
Odlukom Predsjedništva Hrv. Slav. Zem. Vlade u Zagrebu d. d.
28 V. 1919. br. 6086-1919.

Pr. uložen novac u čuva pupilarnu sigurnost

Obavlja tačno i brzo sve bankovne poslove.
Zavod je ovlašten na izdavanje potrebitih uverenja za uvoz izvoz

Povjereništvo za Ameriku — Dubrovnik.

M. SEZ i SIN

DUBROVNIK

Preporuča svoje tvorničko
Skladište pokućstva od
prostog do najfinijeg. —
Posjetite skladište, da se
uvjerite o solidnosti vrste.

MEHANIČNA DRVODJELSKA RADIONA

MIRKO M. ZEC, Dubrovnik

izraguje sve vrsti pokućstva, prozora, vratija,
podove, kao i sve ostale izradbe.

Prodaja drvenih i gvoždjarskih potrepština za gragju

BIJELOG POZNATOG KORČULANSKOG KAMENA

Prve vrsti u svakoj izradbi
MARIN FABRIS, Vrnik p. Korčula.

Pozor !!

Pozor !!

Ribarske zadruge, Ribari i Brodovlasnici!

Imam na skladištu: svakovrsnih mreža, konca, pluta, olova, **Udica na veliko i na malo**. Napose primam naručbe uz proviziju za cijele Migavice, Trahte zimske i ljetne i za svaku vrstu ribarskih mreža po želji, veličini oka, visine i duljine.

Korčulanska Tvornica konopa

Od 1. jula t. g. počeo će izrađivati sve vrsti konopa: Lancana, uza, arganela, traina, reča (športa) za ulja, sve po želji. Samo ručna i solidna radnja I. vrsti.

Za sve ovo obratiti se na adresu:

MARIN IVELJA, Korčula (Dalmacija)

„Narodna Svijest“

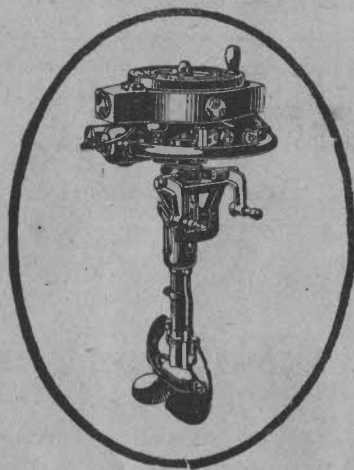
kulturni politički - gospodarski list
izlazi svakog Utorka u Dubrovniku.

Predbrojba 12 K mjesečno. Najrašireniji list u južnoj Dalmaciji. — Oglasi 2 K po 1 cm², - u tekstu, priopćena i zahvale dvostruko. — Administracija: Dubrovnik, pošt. pretinac 33. Broj ček. rač, Sarajevo 4.153—.

„MOTORIJA“

DRUŠTVO ZA STROJARSKU I ELEKTRO-
TEHNIČKU INDUSTRIJU. — Dubrovnik-
Gruž. — Preporuča svoje bogato skladište :

Brzjavci : **MOTORIJA** — Gruž.

Brzjavci : **MOTORIJA** — Gruž.

SVIH VRSTI GVOŽGJA, ŽELJEZNOG POCINKO-
VANOG, BIJELOG, BAKRENOG I OLOVJENOG
LIMA. SVIH VRSTI CIJEVI OD ŽELJEZA, BAKRA
I OLOVA ZA VODOVODE I KANALIZACIJU. —
ARMATURA ZA VODOVODE KUPKE I UMIVAO-
NIKE, KAO SVIH VRSTI HYGIENIČKIH NAMJE-
ŠTAJA. PUMPA ZA VODU, VINO I PIVO. PLOČA
OD KLINGERITA, ASBESTA I GUME. KONOPA
OD ASBESTA I KONOPJA, GRAFITIRANOG I
ČISTOG. — **MOTORA** NA BENZINU I NA NAFTU,
KAO I SVE POTREPŠTINE ZA ISTU. — POTPUNI
ALAT ZA MEHANIČARE, BRAVARE, KOVAČE I
LIMARE. — PRODAJE SE NA VELIKO I NA MALO
UZ POVOLJNE CIJENE BEZ KORKURENCIJE.

RÖNTGEN-INSTITUT

M. U. D.^{ra} Pera Šapro

DUBROVNIK — Ulica Lučarica br. 360.

ord. 9-11 i 5-6.

Dubrovačka Hrvatska Tiskara

DUBROVNIK

Izragjuje svakovrsne radnje kao : knjige,
brošure, sve vrsti tiskаница za općinske,
župne i druge urede, seoske blagajne,
odvjetnike, trgovce itd., te moderne po-
sjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive
na zabave i igranke, osmrtnice itd. —

— Radnje se obavljaju sa brzinom i tačnošću —

CIJENE UMJERENE.

U zalihi ima tiskаница za župne urede i gragjevne
poduzetnike i ost.

„Croatia“

osiguravajuća zadruga u ZAGREBU

osnovana 1884.

Poslovne grane :

Požar, provala, nezgode,
staklo, transport, tuča.

Podružnica za Dalmaciju

u Splitu

Glavno zastupstvo u GRUŽU.

BALDO BRBORA

PRODAJA KRUHA I MJEŠOVITE ROBE

UVIJEK U ZALIHI SVIH VRSTA BRAŠNA IZ
NAJBOLJIH BAČKIH I BANATSKIH MLINOVA

Antun Poković

trgovina mješovite robe
na veliko.

GJURO OBRADOVIĆ

DUBROVNIK — Ulica Lučarica

Prodaja salame, šunke, sira, likerâ, masti itd.
na malo i veliko.

II 36

BODU

Reserva: Din. 15,000

KORČ

KORČULA, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor,

Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

AFILIRANI ZAVOD:

Frank Sakser State Bank

82 Cortland Street.

New York City.

SOLIDNO

BEZ KONKURENCIJE

SKLADIŠTE

SVIH VRSTA

POKUĆSTVA

DRVENOG I METALNOG

TAPECARIJE

I DEKORACIJE

PRIZNATE VLASTITE, NAJSTARIJE DUBROVAČKE
RADIONICE OSNOVANE 1884.

VENCESLAV KRŽ - Dubrovnik

Ulica Palmotićeve